

[Morten Lange.]

i vort uddannelsessystem, vi skal prøve på at få klaret, og jeg tror ikke, vi klarer den ved at lave lapperier. Der er jo flere tegn, der tyder på, at strukturen åbenbart ikke er rigtig gennemarbejdet. Vi har set den meget betydelige omkørselsvej og forsinkelse, der sker ved, at en lang række elever går om ad 3. real for derefter at gå ind i gymnasiet. Det er en strukturfejl. Den kan have sine undskyldninger og forklaringer og — skal vi sige — sin begrænsede hensigtsmæssighed, men den hører ikke hjemme i et fornuftigt undervisningssystem, og vi må se at komme bort fra den. Det synes altså især at være skæringen mellem gymnasiet og folkeskolen, der giver de store problemer i vort hele uddannelsessystem, og når det er dér, det træder frem, så er jeg temmelig sikker på, at det ikke er ved denne grænseflade, problemerne opstår; sådan går det tit. Jeg tror i virkeligheden, at det, den højtærede minister sagde om, at tiden nu snart var kommet til at se på, om undervisningspligtens forlængelse måske var passende også her i Danmark, er så sandt og rigtigt, for i virkeligheden har man alt for længe skudt strukturspørgsmålene i folkeskolen fra sig. Jeg kan se ikke se bedre, end at vi klarer ikke problemerne om overgang til gymnasiet, vi klarer ikke udbygningen af den højere undervisning, førend vi får gennemtænkt alle problemerne om folkeskolen, realskolen, og hvad man ellers har brugt af passende og pæne udtryk om det, og i forbindelse dermed får sikret os en læreruddannelse, der svarer til de opgaver, en moderne skole stiller.

Det er formodentlig hele dette strukturproblem, som i de kommende år skyder sig frem, samtidig med at vi skal slås med pladsproblemer og lærermangelproblemer, og det gør det jo kun endnu vanskeligere at klare sagen.

Jeg anser det for at være overordentlig nødvendigt, at vi, samtidig med at vi prøver på at bygge og planlægge os ud af uddannelseskriserne, også får lavet en ny uddannelsesstruktur, begyndende helt nede ved de første undervisningsklasser og stilende helt mod toppen, således at vor skoleuddannelse i alle sine led må siges at være fornuftigt koordineret.

Det skal nok vise sig at blive en overor-

dentlig differentieret koordinering, men når man nu i dag begynder at snakke om at finde nødløsninger med anden vej til den højere uddannelse og den slags, så er det jo igen udtryk for, at hovedstrukturen trænger til at blive poleret op. Jeg tror ikke på opnåelse af varige resultater ved, at man blot finder på andre veje. Jeg tror, det er selve strukturen, de veje skal høre hjemme i, og så kan man finde ud af en bredere bane og mange baner; men i dag at prøve på at klare problemerne blot ved at sige, at der formodentlig kan findes en eller anden omvej, går ikke, det bliver en ny omkørselsvej, og den vil ikke gøre det nemmere, hverken forud eller bagud.

Så meget om uddannelsen, og jeg håber, at den højtærede minister, selv om det forhåbentligvis ikke får helt så store finanslovskonsekvenser som de byggerier og de uddannelser, der skal klares, vil have spørgsmålet om skolestrukturen meget nøje i sin erindring i de kommende år, for det spiller jo også en rolle for planlægningen, at vi bygger de rigtige skoletyper o. s. v.

Hvad angår den højere undervisning, så er det helt klart, at den i ganske overordentlig høj grad er kommet i søgelyset i de senere år. Vi glæder os til inden ret længe at have et planlægningsudvalg, som skal kunne trække linjerne op for, hvorledes denne højere uddannelse skal organiseres. Men jeg kan nok tillade mig en bemærkning i retning af, at når den højtærede undervisningsminister begynder at nævne muligheden for en rammelov for Københavns og Århus' universiteter, så er det en udmærket tanke, men det er da også først sådan i aller sidste øjeblik at drømme om at lave sådan noget, for bygningsbehovet nu er så akut, at man næsten skal lynplanlægge en sådan rammelov, for at den skal få nogen betydning. Vi har jo haft fuldstændig umulige forhold til en planlægning. Indtil for bare ganske kort tid siden anede vi ikke noget om, hvornår man kunne fravriste militæret de grunde, som er nødvendige for Københavns og Århus' universiteter. Nu har vi forstået, at disse sager er nogenlunde løst, og så er det selvfølgelig fuldstændig rigtigt, at så må vi i gang, og det skal gå meget stærkt.

Men jeg er stadig væk bekymret og også bekymret ved det nuværende finanslovsfor-